

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

IV. Tertia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

bylonicam, verum ac supremum Judaicae gentis imperium penes Perfarum & Macedonum reges fuerit, umbram vero tantum summæ potestatis, idque precario, retinuerint Judæi, quam inter illos non posteri quidem Judæ, sed Pontifices, postquam Hierosolymam reversi sunt, fere exercuerunt. Qua ergo fide dici potest sceptrum tenuisse illum Nasi, qui sub Pontificum erat potestate, ab alieno fere arbitrio pendentiam? Quid quod neutiquam inter Rabbinos constat de tribu Juda semper delectum fuisse Nasi, sed ex alia quavis deligi potuisse eorum plerique censent.

IV. Tertia sententia hoc oraculum, non ad Judæ tribum separatim, sed ad eamdem cum reliquis conjunctam, at præstantia quadam & excellentia florentem, inque iis primas tenentem refert: quod perinde sane est, ac si ad omnes tribus referret. Id igitur sibi velle Jacobum statuunt, non defuturos ex Judaica gente principes, ex qualicumque ortos tribu, eamque gentem legibus suis usuram, quoad Messias veniat: qui cum venit, ad Herodem, hominem ut ipsi volunt extraneum & ἀλλόφυρον, sceptrum transiisse. Magni sententiæ hujus patroni, Justinus, Eusebius, Diodorus Tarsensis, alique Patres à recentioribus ejus defensoribus Pererio & Casaubono laudantur. Cujus hæc afferuntur argumenta. Complures post Jacobum extiterunt Judaicæ gentis duces ac principes, ad Davidem usque, Juda neutiquam prognati: puta Moses à Levitica tribu, Josue & Debbora ex Ephraimitica; Barac & Nephthalitica; Gedeon à Manassata; Samson à Danitica; Saul à Benjamitica. Rursum à Roboamo Salomonis filio defecerunt tribus decem, seque principibus ex tribu Juda neutiquam ortis permisissent, ac primum quidem Jeroboamo Ephraimi nepoti. Post solutam autem Babylonicam Captivitatem, ad ætatem Messias, per quingentos & amplius annos, aristocratiæ formam assumpsit Judæorum Respublica, cum summæ rerum Sacerdotes præessent, non Judæ posterii. Unde id effici volunt, cum sceptrum tribules Judæ non semper tenuerint, sed aliis, aliisque tribubus orti principes ac magistratus, primas tamen tenente tribu Juda præ aliis, tantumdem valere oraculi verba, ac si dixisset Jacobus, Non desinet Judaica gens *ἰσχυροποιῶν* & imperii majestatem ac formam retinere, præstante ac præcellente inter reliquas tribu Juda. Quod jam inde à Jacobo ita se habuisse contendunt: quippe Judæ jussis fratres paruisse, cum Josephum exemit Ierho, & ut Ismaëlitis venderetur persuasit: Judæ potestatem à Jacobo patre factam Benjaminis ad Josephum in Ægyptum deducendi, cum idem Rubeno jam ante negasset: Judam præ cæteris fratribus oratum accessisse propius ad Josephum, ne Benjaminem apud se detineret. Aiunt præterea secundo capite Numerorum in castris metandis primas partes Judæ dari: item & septimo libri ejusdem capite, & decimo, locum eundem assignari Nahassoni de tribu Juda, in muneribus offerendis, & castris movendis: priore quoque loco numerari tribum Juda tricesimo quarto Numerorum capite, in recensendis Chanaanæ terræ erciscundæ præfectis; & in ipsa divisione terræ primam sortem tulisse, ut est in decimo quinto capite libri Josue: in designatione quoque Leviticarum urbium primum locum obtinere vicesimo primo capite Josue: post obitum Josue, in bellis adversus Chananæos gerendis ducatum eisdem Dei oraculo concedi, Deumque cum ea esse dici: quamdiu populum rexerunt Judices, etiam si e variis illi tribubus seligerentur, semper tamen præcelluisse tribum Juda, quoad rege creato Davide rerum summæ præfuit tribus Juda, ad Zorobabelem usque: rursum in Paralipomenis priore numero inter Israëlitas recenseri tribules Judæ. Atque hanc denique dignitatem retinuisse aiunt ad Christi tempora, unde factum, ut & genti toti nomen de se fecerit; ab ea quippe Judæos & Judæam terram nomen traxisset. Quamvis autem tribui huic, totique adeo genti complures duces ex aliis tribubus orti præfuerint, tribum tamen Juda primas habuisse, ac tenuisse imperium dici & credi jubent, quemadmodum Romani populos imperio regere dicti ac crediti sunt, etiam si Romanum imperium tenuerint Imperatores plurimi exteris gentibus orti. Hanc autem nominationem, quam ex Juda tribus ista habuit, præcipuum argumentum habent, quo suam opinionem approbent; in eaque præcipue completum esse statuunt: Jacobi vaticinium. Pluribus ista persequitur Eusebius, quæ nos in pauca contraximus. Nec longe hinc abit R. Isaac Abrabaniel, qui veterem quemdam Magistrum secutus, tenet aliquod imperium & exiguam jurisdictionem Judæ promitti vult à Jacobo, qua ad Messias usque adventum fruatur. Hujus sententiam exponens R. Manassæ in Conciliatore, argumenta eadem affert quæ mox adduximus; atque hoc præterea, seorsum à reliquis Ebrais numeratos fuisse à Saule Judæ posteros, cum exercitum Israëlitarum lustraret: quod propter tribus præstantiam supra ceteras factum putat. Sed & in secundam sententiam prolabitur, cum ut perpetuum Judæ imperium & ἀρχὴν fuisse ostendat, principes illos Synedrîi commemorat, & Capita

Tertia.

Per. in Gen. 29.
Cas. adv. Bar.
Exerc. 1. ad
App.

Num. 2. 3;
Num. 7. 11, 22;
Num. 10. 14.

Jos. 34. 19;
Jof. 17. 1.
Jof. 21. 4;
Jud. 1. 1, 19.

1. Par. 2. 3.

Euseb. Dem.
Evang. lib. 3.
& 8. & Hist.
Eccl. 1. 1, c. 5.

R. Manass. in
Concl. Quæst.
61.
1. Reg. 11. 8. &
17. 41

n &
ent;
cer.
ta.
sce.
Ba.
onio
racl.
laud
: 20;
ri in
uisse
im.
affi.
ena,
affi
quo
tima
tides
baici
ronis
can.
hoc
pora
tem.
iplo
ergo

init;
nde.
207.
sive
; cui
nem
Juda
uisse
ide,
atos
tem.
unt;
erat.
itur;
iudæ

Juda
pre-
i tri-
cum
unt,
pro
rum
ar &
r ad-
braze
dicia
n ge-
Jaco-
trum
erum
Co-
iden-
Ba.

Captivitas, cum Babylonica, tum etiam ejus qua per universam orbem Judæi ad hanc ætatem premuntur. Cui probando affirmat numquam defuisse per Europam Davidis nepotes. Quod & de liberis suis jaçtabat, per matrem oriundis stirpe Abrahamielum, qui genus ad Davidem referebant. Sed nos cum Judæis velitabimur infra: nunc cum Christianis tertiæ sententiæ defensoribus rem geramus.

Per. in Gen.
49. 10.

Horum etſi una videtur simplexque sententia, multiplex tamen reipsa est ac varia. Nam Pererius Eusebii sententiam impugnat, quod *Sceptrum* significare voluerit præstantiam tribus Juda, ἀρχὸν ἀξίωμα φυλῆς βασιλικῆς, cum supremus principatus voce hac exprimitur: quodque sceptrum remansisse docuerit in alia tribu, Levitica nempe, post solutam Captivitatem; præstantiam vero & honorem in tribu Juda: quasi sceptrum, dignitatem videlicet regiam, præstantiam & honorem non consequantur. Idem tamen Pererius Eusebii auctoritate sententiam suam confirmat, quod sceptrum Judæ intellexerit sceptrum Judaicæ gentis, non tribus Juda, sceptrumque in stirpe Judaica non defecisse doceat, usque ad Herodem externum hominem & peregrinum. Arbitrabatur enim Pererius Judæ vocabulo hic notari totam gentem Ebræam, atque id sibi velle Jacobum, Ebræos ex sua stirpe, suoque sanguine principes habituros, quoad Messias veniat: propterea autem Judæ nomen toti genti accommodasse Jacobum, & partem pro toto posuisse, quod populi Judaici pars esset nobilissima, quemadmodum Jerusalem & Sion pro Judæis, Babylon pro Chaldæis, Samaria pro regno tribuum decem, nonnumquam posita sunt. Verum ne sibi quidem satis constat Pererius; hac enim magno apparatu proposita sententia, multisque Patrum suffragiis & rationibus suffulta, aliam statim affert, quam verisimiliorem & ad intelligendum planiorem esse agnoscit; prophetiam nempe hanc proprie ad tribum Juda pertinere, principatumque ipsi spondere, numquam ab ea auferendum, donec veniat Messias; atque id eventum fuisse comprobatum: postquam enim sceptrum adepta est tribus Juda per Davidem, id retinuisse ad Captivitatem usque Babylonicam, qua soluta nec id amisisse, quamvis enim Leviticae personæ tum sceptrum tenuerint, id tamen sceptrum Judaicum fuisse, sive tribus Juda, quod & regio & subditi essent de tribu Juda, atque id esset vere regnum Juda, & de tribus hujus nomine, & tota gens, & regnum ipsum appellaretur: tum autem defecisse illud, cum ad Herodem ἀλλόφυγον transiit. Cum ergo à se ipso discrepat Pererius, tum etiam ab Eusebio dissentire se putat, quod hic sceptrum Judæ, præstantiam tantum & dignitatem tribus illius præ aliis significare velit; Pererius vero supremam potestatem & imperium, quod in tribu Juda fuisse ait, etiam cum aliarum tribuum personæ sceptrum gererent, sive post solutam Captivitatem Babylonicam, cum gens tota de nomine hujus tribus nomen haberet, sive post Ægyptiam, cum tribui Juda ducatus in gerendis bellis à Deo concessus est. Verum hoc ipsum sensisse Eusebium, nec ulla re à Pererio discrepare, manifestum est ex ea quam proponit, & nos supra attulimus, Romani imperii comparatione, cui præfuerunt externi Imperatores & peregrini, licet tum quoque Romani rerum domini & dicerentur, & essent, sceptrumque, ac suprema potestas penes illos esset, non præstantia tantum præ aliis gentibus & excellentia.

Scal. in Euseb.
Chron. libr. 2.
Nicol. Dam.
apud Jos. Ant.
libr. 14. cap. 2.
Strab. libr. 16.
Joseph. Antiq.
libr. 10. cap. 6.

Pererius vestigia assectatus Casaubonus, eandemque sententiam persecutus, ducem tamen suum tum deserit, cum completa hæc in Herode Ascalonita, viro nempe extraneo & alterius gentis Pererius decernit, nam & Herodem hunc non fuisse extraneum erudite probat; (quod & jam ante fecerat Scaliger; & multo prius Nicolaus Damascenus, Herodis regis familiaris, qui οὐ τῆς αἰχμῆς Ἰουδαίων oriundum fuisse docet; & Strabo, qui ἀρχὸν ἐπιπέρας appellat; & Josephus, qui genere Judæum esse scripsit; quibus viri docti assenti sunt:) neque ante sceptrum amisisse Judaicam gentem, quam Hierosolyma cum Templo diruta est. Is porro in Jacobæo oraculo quatuor contineri prædictiones observat; primam, adventus Messias, *Donec veniat Silob*; secundam, vocationis gentium, *Et ipse erit expectatio gentium*; tertiam, desiturae Reipublicæ Judaicæ, *Recedet sceptrum & dux*; quartam temporis quo venturus erat Messias, *prinsquam recederet sceptrum de Juda, & dux de femore ejus*. Has autem prædictiones quatuor ad omnes tribus in commune spectasse docet Casaubonus, non ad unam aliquam singularem; atque id tamen in hoc vaticinio præcipuum habuisse tribum Juda, quod ex illa oritur Messiam prædictum sit; quod *αὐτοκρατορία*, sive prærogativa natalium Judæ attribuitur his verbis: *Juda, te laudant fratres tui*; quæ Rubeno ablata fuerat: *Prior in domis, major in imperio; effusus es sicut aqua: non crescas.* αὐτοκρατορία scilicet honoris & dignitatis, nam quæ ad facultates & bona pertinebant, ea in Josephum fuisse translata traditur quinto capite prioris Paralipomeni. Hanc autem præcellentiam tribui Juda concessam esse ait propter Messiam ex ea olim proditurum. Observat præterea ἀρχιμαγιστρίας Babylonios, quos Judæi ראשי הנחלה, *Capita*, sive *duces*.

1. Par. s. 2.

Duces captivitatis appellant, de tribu Juda semper fuisse delectos, hodieque deligi, uti quidem præ se ferunt Judæi, nam in hac confusione tribuum fieri id posse credibile non est; & jamdiu notavit Origenes, & alii, falso jactare ipsos Patriarcharum suorum ortum ex Davide. Atque id assertit Casaubonus, ut ostendat ne post solutam quidem Captivitatem tribum Juda principatu excidisse. Docet postremo ex Justino, *Scriptum*, non regum præcisè notare potestatem, sed rectorum omnium Republicæ Judaicæ, sive regum, sive magistratum, vel etiam sacerdotum; tumque oraculum vere esse completum, non cum Herodes regnum invasit, sed cum omnis magistratus civilis & hierarchicus abolutus est; capta nimirum & deleta Urbe; minime vero esse existimandum semel ac simul contigisse Republicæ excidium, sed diversis temporibus, uti evenit in priore Captivitate; initiumque postremæ hujus fuisse, cum à Pompeio domiti Judæi ac libertate multati sunt; ad quam calamitatem variis subinde accessionibus factis, extremam demum gentis cladem, totiusque Republicæ everisionem consecutam esse, capta per Titum Urbe & solo æquata, Temploque funditus diruto.

Multa sunt quamobrem his non assentior. Nam primum si quis negaverit (quod ego tamen libenter concesserim) tribubus aliis præcelluisse semper tribum Juda, & à Jacobo ad Davidem ullam apparere ipsius præstantiam, non ita facile convinci ipsum posse puto. Nam quod suasioni Judæ morem gesserunt fratres, cum auctor ipsis fuit ut Josephum Ismaëlitis venderent; aliud est impetrare quippiam precibus vel consilio, quod hic fecit Judas, aliud pro imperio jubere. Deinde Rubeno jam ante paruerant suadenti ne interficerent animam Josephi, nec effunderent sanguinem, sed *Gen. 37. 21, 22.* *projicerent eum in cisternam, manusque suas servarent innoxias: nec inde tamen Rubeniticæ tribui primas quisquam arrogare velit. An & Judæ auctoritati id tribuisse Jacobum patrem dicent, ut licentiam ei concederet Benjaminis in Ægyptum ducendi, an potius urgenti fami & penuriam frumenti, qua nondum ita premebatur, cum idem postulanti Rubeno abnuvit? Quod autem ad Josephum confidenter accessit Benjaminis libertatem flagitaturus; nempe patri fidem suam pro reditu fratris obligaverat, itaque polliciti memor rem ipse suam procurabat, quæ in fratris salute agebatur. Cæterum nihil ipsi præ fratribus vel juris vel honoris tum fuisse concessum cognoscitur ex convivio quo apud Josephum excepti sunt: illic siquidem *Gen. 43. 33.* *Sederunt coram eo, primogenitus juxta primogenita sua, & minimus juxta statem suam.* Quod in tribuum recensione prior nonnumquam numeratur tribus Juda, nullum idcirco prærogativæ jus ipsi attribuitur; nihilo certe magis quam Rubeno, qui variis Scripturæ locis prior recensetur; potissimum vero hoc Geneleos capite quod tractamus, in quo Jacobus primas Rubeno partes in recensione filiorum, non Judæ concedit, *Gen. 49. 1, 4.* *prioremque eum in donis, majorem in imperio esse ait. Quod addit autem: Non crescas, אל תוהר,* hoc ipsum est quod de eo postmodum prædixit Moses jam morti proximus: *Deut. 33. 6.* *Sit parvus in numero.* Nam *תהר*, non qualitatem solum, excellentiam nempe & præstantiam; sed & quantitatem, frequentiam scilicet, abundantiam, & multitudinem notat. Nec enim in magnum numerum Rubenitica tribus excrevit. Id sibi vult Septuaginta virorum interpretatio: *μη ἐκείσθης. Ne effervescas;* sumta metaphora ab aqua ebulliente, quæ proxime usurpata fuerat à Jacobo, cum diceret: *Effusus es sicut aqua.* Clarius etiam Aquila: *μη ἐκείσθης. Ne redundes: Symmachus: ἄρα ἴση ἀεικόμοσθε. Non eris copiosior.* Sin bonorum copiam intelligi velis, quæ jure ἀποβουλήσθων ad Rubenum pertinebant, Josepho concessam esse, non Judæ, docet quintum caput prioris Paralipomeni, ut dixi. Primum quoque locum in recensendis tribubus Rubeno Moses tribuit: at prior ab eodem recensetur Simeon viceesimo septimo capite Deuteronomii, cum ordinem præscribit, quo ab Israëlitis pii faustis precationibus, impii contra diris execrationibus de montibus Garizim & Hebal erant prosequendi, Exodi præterea sexto capite Rubenitarum, Simeonitarum, & Levitarum stemmata describuntur, ne memorata quidem tribu Juda. In castrorum metatione erecto Tabernaculo ad ortum ea statui jubetur capite Numerorum secundo, non ἀποβουλήσθων jure, sed opinor propter tribulium multitudinem, quæ in libris Numerorum & Samuëlis tanta fuisse narratur, ut eam alia nulla exaquaverit; vel propter fortitudinem, qua pollebant præ reliquis: Porro *Judas qui erat fortissimus inter fratres suos, de stirpe ejus principes germinati sunt:* verba sunt Paralipomeni prioris: cum alioquin ex hoc loco non magna videatur tribui Juda facta esse dignitatis accessio, non major certe quam tribubus Isachar & Zabulon, quæ ad eandem partem locatæ sunt, præ aliis ejusdem sortis; vel tribubus Ruben, Gad, & dimidiæ Manasse, quas in divisione Terræ sanctæ fitas ad ortum reliquæ tribus habuerunt. His robur conciliatur ex Bemidbar Rabba, ubi legitur ad eandem partem, qua tendebat Judas, retendisse quoque Mosem & Aaronem, de gente Levitarum,*

quorum in studio Legis valde nobilitata est industria; Issacharem etiam & Zabulonem, qui insigni quoque Legis peritia præstabant. Capite enim duodecimo prioris Paralipomeni scriptum id extat: *De filiis quoque Issachar viri eruditi, qui noverant singula tempora, ad præcipiendum quid facere deberet Israel, principes ducenti*: de Zabulone vero istud quinto Judicum, juxta Ebræum exemplar, quod Interpretationes omnes præter Vulgatam secuta sunt: *Et de Zabulon scribentes calamo scriba*. Quasi id velit Interpres, ad ortum sitas esse has tribus, perinde ut illam Judæ, quod ut hæc fortitudine & numero superabat reliquas, sic illæ peritia Legis cæteris præcellabant. Atqui inde potest colligi, tantum his tribubus concessisse illam Judæ, quantum sacra Legis doctrina potior est audacia & multitudine. In castris autem movendis, muneribusque offerendis, idem ordo servatus est qui in metandis castris, proindeque & in recensione loco priore recenseri Judas debuit. In deligendis erciscundæ Terræ præfectis, priores numerantur tribus Judæ, Simeonis, Benjaminis, & Danis, quæ ternionum ad quatuor mundi plagas in castris sitorum principes erant: singulas enim plagas terræ tribus hæ respiciebant. Prior in divisione Chanaanæ terræ fors tribus Juda recensetur, non, ut videtur, prærogativæ causâ, sed quod proxime fuerit narratum quemadmodum Calebo, qui fuit de hac tribu, Hebron *אַלְמַנֶּשֶׁן* concessa sit; unde data occasio est uno tenore commemorandi, eequam sortem reliqua tribus tulerit. Sed & tribubus Ruben, Gad, & dimidiæ Manasse, fortes suæ jam ante fuerant attributæ. Obtinere quoque locum præcipuum in designatione urbium Leviticarum tribus Juda, quod à meridionali plaga initium numerandi factum sit, versus quam sita est, itidem ut Benjamitica tribus & Simeonitica, quæ cum illa Judæ priores appellantur. Israëlitis bella gerentibus præire jubetur, propter insignem ejus in adeundis periculis fortitudinem, ingentemque bellantium numerum. Nec plus ipsi inde accrescit dignationis ac excellentiæ, quam Rubenitis, Gaditis, & dimidiæ tribui Manasse, quod fratribus suis in subigendis Chanaanæ terræ incolis duces se præbuerint. Addit ad superiora R. Manasse in Conciliatore scorum numeratos fuisse à Saule Judæ tribules in exercitus Israëlitis recensione: quod nos, non ob gentis *אַלְמַנֶּשֶׁן*, sed ob bellicam virtutem qua superabant reliquos, factum interpretamur. Quod autem in Paralipomenis priore loco numerantur nepotes Judæ, factum id propter reverentiam dignitatis regiæ, quam tribus hæc multo ante obtinuerat, quam Liber iste scriberetur. Priscis igitur Reipublicæ Ebraicæ temporibus nullum prærogativæ jus videtur habuisse tribus Juda, Largiamur id tamen, ne omnia negemus Josepho, apud quem David pronuntiat disertis verbis Judam Jacobi filium inter fratres fuisse delectum, qui rex designaretur: non tamen quod prior fuerit, sequitur sceptrum habuisse, quod futurum prædixit Jacobus. *Me vero illud argumentum non magis movet, inquit vere & apposite Cuneus, quam si Roma, aut Athenis quispiam scripti majestatem, non apud populum Romanum aut Atheniensem, sed apud unam dicat tribum fuisse, qua cæteris nobilior florentiorque erat. Sed neque post solutam Captivitatem Babyloniam, eximium aliud habuit tribus Juda, quam pristinae dignitatis regiæ memoriam. Porro Judas, inquit Paralipomenon prius, qui erat fortissimus inter fratres suos, de stirpe ejus principes germinati sunt. Quo quid ad illam diem præcipuum haberet tribus ista, significatur. Adde & nominis à se impositi prærogativam; non toti quidem genti, ut scribunt Eusebius, & Casaubonus, sed imperio huic quod tribu Juda, & Benjamiticæ ac Leviticæ parte constabat: cum interea Levitica tribus, præter honorem sacerdotii perpetuum, regno etiam ac suprema potestate aucta esset, & supra reliquas tribus longo evecta intervallo. Nomen autem ut his tribubus de se faceret tribus Juda ex eo contingit, quod in defectione Jeroboami, sola tribus Juda Roboamo adhæsit. Sic enim habet tertius Regum undecimo capite: *Eccc ego scindam regnum de manu Salomonis, & dabo tibi decem tribus: porro una tribus remanebit ei*: sic & capite sequenti de Jeroboamo: *Constituerunt eum Regem super omnem Israel, nec secutus est quisquam domum David præter tribum Juda solum*. Sola enim, ut dixi, Roboamo tota hæsit, cum tamen Simeoniticæ tribus pars aliqua, ea videlicet quæ Judæ finibus continebatur, Benjamiticæ vero longe major ei se adjunxerit. In hunc autem censum neutiquam venire solet Levitica tribus, quæ inter alias tribus minime numerabatur. Hinc illud è duodecimo capite libri tertii Regum: *Venit autem Roboam Jerusalem, & congregavit universam domum Juda, & tribum Benjamin, centum octoginta millia electorum virorum bellatorum, ut pugnarent contra domum Israel, & reducerent regnum Roboam filio Salomonis*. Factus est autem sermo Domini ad Semeiam virum Dei, dicens, *Loquere ad Roboam filium Salomonis, regem Juda, & ad omnem domum Juda & Benjamin, & reliquos de populo dicens, Hæc dicit Dominus, Non ascendetis, neque bellabitis contra fratres vestros filios Israel*. Ergo Roboamum sequebantur domus Juda & Benjamin, illa quidem tota, hæc vero ex parte tantum. Quocirca hic Rex Juda solum, non rex Juda & Benjamin dictus est, uti*

1. Par. 12. 31.

Jud. 5. 14.

R. Man. Conc. Quest. 66. 1. Reg. 11. 8. & 15. 4.

1. Par. 1. 3.

Joseph. Antiq. lib. 7. cap. 10.

Cun. lib. 1. De rep. Ebr. cap. 9.

1. Par. 5. 1.

3. Reg. 11. 31. & 11. 20.

3. Reg. 12. 11. & 12. 11.

neque successores ejus. Postquam autem à Theglathphalafare & Salmanafare in Assyriam deportati sunt ii qui regibus Israël parebant, sola tribus Juda pristini imperii imaginem retinuit. Sic quartus Regum decimo septimo capite: *Iratusque est Dominus vehementer Israël, & abstulit eos à conspectu suo, & non remansit nisi tribus Juda tantummodo.* Unde evenit ut sequentibus annis de ejus nomine superstes hæc ditio dici cepta sit. In quo Eusebium, ejusque sectatorem Casaubonum longe sefellit ratio, qui tribus duodecim à tribu Juda nomen traxisse scribunt. Decem quippe ex illis trans Euphratem degentes longa procul longis terris via dividebat, nec ulla iis erat cum tribu Juda consuetudo. Hunc errorem merito castigavit Cunaus. Minime vero *ἡ* *ἑβραϊστί* jure, nec propter tribus hujus dignitatem & excellentiam in socias tribus nomen ipsius defluxit, sed propterea quod post secessionem decem tribuum, quæ pars erat Ebraici regni, jam de se sola regnum effecit; tum deinde regno Israël deleto, sola superfuit quæ Reipublica retineret formam, quæ patritas sedes servaret, & veteris imperii Ebraicorum majestatem tueretur. Cum tamen hoc tempore, ut dixi, longe potior esset Leviticæ tribus dignatio, cui ad avitum sacerdotium, quo exciderat numquam, regius præterea splendor accesserat. Agamus tamen liberaliter, præcipuamque fuisse demus tribus Juda præcellentiam à Jacobo ad Christum. Demus quoque aliquam *ἡ* *ἑβραϊστί* adumbrationem penes ipsam fuisse, quod persuadere potest Jacobobi denuntiatio: *Juda, te laudabunt fratres tui: adorabunt te filii patris tui.* Si milia enim sunt istorum quibus Isaacus *ἡ* *ἑβραϊστί* dignitatem ab Esau transfert ad Jacobum: *Esto Dominus fratrum tuorum, & incurventur ante te filii matris tue.* Quamquam ne id quidem satis valet ad *ἡ* *ἑβραϊστί* Judæ adscribenda, quæ in Josephum fuisse transcripta docet prius Paralipomenon, atque his quidem verbis, quibus velut refellantur ii, qui propter ortos ex Juda principes, & huic inde constatam dignitatem, *ἡ* *ἑβραϊστί* ipsi attributa poterant arbitrari: *Filii quoque Ruben primogeniti Israël: ipse quippe fuit primogenitus ejus; sed cum violasset thorum patris, data sunt primogenita ejus filiis Joseph, filii Israël, & non est ille reputatus in primogenitum. Porro Judas qui erat fortissimus inter fratres suos, de stirpe ejus principes germinati sunt; primogenita autem reputata sunt Joseph.* Sed fateamur nihilominus translata fuisse ad Judam *ἡ* *ἑβραϊστί*, non sic tamen causam obtinebunt sententiæ istius, quam tractamus, patroni. Volunt enim hæc verba, *Non auferetur sceptrum de Juda, res duas plane diversas significare, Judaicæ nempe gentis ἀνομοίαν, & tribus Juda præ reliquis tribubus præstantiam: quod neutiquam pati potest ratio. Qui enim prius illud aiunt, cum inde urgentur quod nihil in hoc vaticinio peculiare habitura sit tribus Juda, si ad omnes tribus in commune referatur, cum singula tamen tribus in testamento Jacobi suas sibi prædictiones habeant, tum ad tribus Juda dignitatem confugiunt, quam hic secundum congruam quamdam applicationem intelligendam esse pertendunt. Quod perinde est, ut si partem pro toto sumi dicerent. Et ita sane sensit Pererius, opinionis hujus insignis assertor: *De Juda, inquit, idem valet atque, De populo Judaico, vel De Juda, significat proprie tribum Juda; sed postea est pars illius populi nobilissima pro toto populo.* Adde & ex præcedentibus ac sequentibus significationem verborum istorum esse spectandam: nam si ad tribus duodecim referri nequeunt præcedentia, frustra ad eas sequentia detorquentur. Quis ista autem ad duodecim Ebraicæ gentis tribus pertinere dicat: *Juda, te laudabunt fratres tui: & ista: Adorabunt te filii patris tui.* Nonne & hæc fertilitatem indicant regionis quam insedit tribus Juda: *Ligans ad vineam pullum suum, & ad vitem, & filii mi, asinam suam. Lavabis in vino stolam suam, & in sanguine vix pallium suum. Pulchriores sunt oculi ejus vino, & dentes ejus lacte candidiores.* Frustra autem Justinus auctoritas obducitur: nam si verba illius expendantur attente, nihil inde elicietur hujusmodi. Sic ille in Dialogo cum Tryphone: *ὅτι δὴν ἔδραπον ἐν τῷ ἡβραϊστί ἐπαύσατο, ὅτι ἑβραϊστί, ἐπὶ ἀρχῆν, ἐξ ὅτου ἀρχῆν ἔλαβε, μέχρι οὗ ἂν ἴσῃ ἰσοῦς χειρὸς καὶ πόδων, καὶ ἐπαύσατο, ἔδ' ἀναρχεῖται πολυήστερον ἑπὶ τὴν, ἢ καταδύξαι ἔχου. Ἐ δὲ ἡεβραϊστί, ἐφ' ἧ ἐπαύσατο, ἀσκαλωνίτικον χειρὸν καὶ πόδων, ὅμοιος ἐν τῷ ἡβραϊστί ὄντα λέγειται ἀρχεῖται.* Igitur in gente vestra desisse unquam Prophetam, aut Principem, ab ipsis ejus primordiis, quoad is Jesus Christus & natus & passus est, non adeo estis impudentes ut dicere audeatis, neque demonstrare potestis. Nam Herodem, sub quo passus est, Ascalonitem fuisse dicentes, nihilominus tamen in gente vestra summum Sacerdotem esse dicitis. Ex his concluditur visum esse Justino Judæ nomine Jacobum totam gentem, non tribum solam appellasse: quod non est ita. Notandum quippe est Justino propositum esse solum ostendere, hoc oraculo præsignificatum esse adventum Christi, tumque esse completum cum Jesus advenit. Ergo ad id satis ipsi fuit declarare, tum desisse Judæos regibus suis parere, cum Jesus apparuit. Nihil autem conducebat ad ipsius propositum accurata vocabuli *Juda* interpretatio. Utrum enim totam gentem Judaicam, an*

4. Reg. 17. 18.

Cun. libr. 7. De Rep. Ebr. cap. 10.

Gen. 49. 8.

Gen. 27. 29.

1. Par. 5. 1. 2.

bulo.
rioris
it sua.
e vero
præter
es, ad
nime.
potest
ia po.
ndis,
loco
teran.
li pla.
thant.
raro.
uit de
nemo.
dimi.
præci.
a ini.
imeo.
re ju.
ellan.
Ru.
hana.
illatio.
sione:
quos,
potes
te ob.
ribus
ia ne.
inter
puitur
in ma.
se.
ribus
Ba.
emo.
de
ribus
idem
, &
orem
quas
Juda
. Sic
Salo.
ti de
mam
men
nja.
folet
imo
s do.
s, ut
s est
onis.
Hæc
ergo
are
uti

solam tribum Juda significari dixisset, plane idem erat quoad vim argumenti. Totum itaque usurpavit pro parte; aliud haud dubie facturus, si interpretem egisset. Quemadmodum enim qui Romæ natus est, in Italia natus merito dici potest; & Principem Borbonia stirpe ortum, recte Francica domo prognatum dicas; propterea quod in toto continetur pars; & quæ ad partem pertinent, de toto prædicari possunt: ita qui ex tribu Juda proditurus erat, jure eum ac merito Justinus genere Judaico nascendum esse dixit. Id sibi voluisse ipsam manifesto probat pericope altera ex Apologia secundæ: *ὁ μὲν οὖν οὗτος ἐστὶν ἀρετῆς ἐξέλιξις & μαθήριον, μέχρι πνθ' ἢν ἀρχῆν κ' βασιλεὺς ἐν ἰουδαίᾳ ἰσθ' αὐτῶν μέχρι τ' φανερώσεως ἰησοῦ χριστοῦ, τὴν ἡμετέραν διδασκαλίαν, & τὴν ἀγνωμιδίαν ἀποφαινομένων ἐξηγητῶν, ὡς περιήρτην ὑπὸ τῆς θεῆς ἀγίας ἀποφαινομένου πνθ' μάλ' οὐδ' αὖ τὴν μωυσέως, μηδ' ἐκλείψην ἀρχοῦσα παρ' ἰουδαίων, ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ ἰσθ' τοῦ βασιλέως ἰουδαίου ὁ ἀποφαινομένων ἰουδαίων, ἀπ' οὗ κ' τὸ ἰουδαίου καλεῖται ἐρχομαι. Vestrum est igitur accurate disquirere & discere, quousque princeps fuerit & rex apud Judæos ipsorum proprius, nempe quoad apparuit Jesus Christus magister noster, & ignorabilium prophetiarum interpretis; quemadmodum prædictum est à divino sancto prophetico Spiritu per Moysen, non desore principem ex Judæis, donec veniat is quem regia dignitas manet. Judæa enim Judæorum progenitor fuit, à quo & Judæorum nomen habuerunt. Vides hic Judææ posteros designari, non totam gentem, sed tribum solam. Nec aliter fumenda sunt verba Athanasii, quæ afferuntur è libro De incarnatione Verbi: nam cum ait Moysen hac ἰσθ', quam nunc expendimus, circumscriptis regnum Judæorum, neque ullum superesse apud Judæos regem vel prophetam, totum pro parte nominavit; & de gente Judaica generatim dixit, quæ de tribu Juda Moyses pronuntiaverat. Ex hac enim propositione, Tribus Juda semper potietur sceptro, necessario consequitur isthæc, Gens Judaica semper potietur sceptro: quemadmodum ex ista propositione, Familia Borbonia semper potietur sceptro, necessario sequitur isthæc, Gens Francica semper potietur sceptro. Idem est verborum Ambrosii intellectus in libro De benedictionibus Patriarcharum, aliorumque Patrum, qui in hujus sententiæ subdium adducuntur.*

Quarta.

V. Quarta autem loci hujus interpretatio, cujus vindices laudantur Epiphanius, Cynillus, Augustinus, & recentiores plerique, nimis late patentem sententiam superiorem in arcum cogit, & Jacobæi oraculi vim, quæ pertinebat ad tribus duodecim, in una tribu Juda concludit, ab eaque vult non ante ablatum in sceptrum, formam nempe publicæ legibus suis utentis, seque ipsam regentis ac gubernantis, postquam semel ad eam pervenerit, quam Messias exoriatur, quo tempore solutum in communitatem ac regimen tribus Juda; atque id rerum ipsarum eventum confirmare; nam decem tribubus in distas oras expulsis ac dissipatis, solam tribum Juda sedibus propriis ac pristinis restitutam, jurisdictionem suam, imperium, civilis corporis formam, & πολιτίαν servasse, quoad Christus in terras venit. Duo autem hic notari jubent sententiæ hujus defensores, ad illius oraculi intellectum necessaria; primum, ad locum ac terram quam infestura erat tribus Juda respectum habuisse Jacobum: quemadmodum enim promissâ Zabuloni, Issachari, aliisque à Jacobo data, ad portionem Chananææ terræ sortito ipsis eventuram spectant; sic quod Judææ datum est promissum, ad sedes posteris ejus in Terra sancta olim tribuendas pertinere; ac si dixisset Jacobus, ad Messiam usque tempora tribum Juda in portione promissæ Terræ olim ipsi assignanda mansionem ac reipublicæ formam habituram. Alterum hoc est, quod & superioris sententiæ patronis visum est, non hic determinari punctum aliquod temporis, quo cum affuerit Messias, tum tribus Juda momento eodem potestate excidat, regiminisque formam amittat: verum intelligendam diuturnitatem aliquam temporis, quæ à Pompeio vel ab Herode cœpta, videlicet ante Christi ortum, in clade Hierosolymis à Tito illata desinat. Enimvero qui sic sentiunt, oraculo huic exitum præparasse aiunt Spiritum sanctum jam inde ab Jeroboami divortio, cum altera populi Ebraici pars Israël dici cœpta est, altera assumto Judææ nomine veteris regni formam retinuit, & legitimorum regum seriem propagavit. Quarum populi partium altera profligata & in longinquas terras abducta est, nec unquam potest in patriam restituta; altera ad Christi tempora πολιτίαν suam & αυτονομίαν habuit. Hoc ergo à prima & tertia discrepat quarta hæc sententia, quod statuit prima numquam defuturos aliquos Juda satos, qui Ebraicæ gentis teneant imperium, ad Messiam usque; tertia non singularibus quibusdam personis, sed toti Ebraicæ genti id adscribit, ut de se rectores det populi sui, quoad Messias exiit; quarta vero neque certis aliquibus hominibus, neque duodecim tribubus, sed toti Judææ tribui regimen ac imperium ad id usque tempus esse destinatum velit. Quanquam & tertia assertores sententiæ in quartam istam prolabantur. Pererit certe postquam in defen-